

UZASADNIENIE

Pozwem, wniesionym do Sądu Rejonowego w Zgierzu, ostatecznie sprecyzowanym na rozprawie w dniu 3 października 2017 roku, powód J. W. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanych – D. O. i Z. O., solidarnie, kwoty 150'000 zł tytułem zwrotu równowartości nakładów poniesionych przez powoda na budowę domu, położonego w A., przy ul. (...), stanowiącego własność pozwanych. (pozew, k.2-4, pismo procesowe powoda, k.13; stanowisko powoda wyrażone na rozprawie w dniu 3.10.2017 r., e-protokół, k. 276, adnotacja – 00:43:26, k.274v)

Postanowieniem z dnia 15 stycznia 2016 roku, Sąd Rejonowy w Zgierzu stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową i sprawę przekazał do rozpoznania i rozstrzygnięcia tutejszemu Sądowi. (postanowienie Sądu Rejonowego w Zgierzu, k. 14)

Ustosunkowując się do żądania powoda, pozwani wnieśli o oddalenie powództwa w całości, oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwani podnieśli zarzut przedawnienia roszczeń dochodzonych pozwem – wskazali, iż roszczenia samoistnego posiadacza przeciwko właścicielowi rzeczy przedawniają się z upływem roku od dnia zwrotu rzeczy, pozwany zaś opuścił dom przy ul. (...) w A. w 2011 roku. (pismo procesowe pozwanych, k. 177-179)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny,

Powód od 2004 do 2014 roku pozostawał w związku małżeńskim z córką pozwanych – E. W. (1). Pozwani nie akceptowali męża córki, nie godzili się na to małżeństwo i przez ponad 4 lata nie utrzymywali żadnych relacji z córką i zięciem. (zeznania świadka E. W., e-protokół, k. 216, adnotacja – 00:43:22, k.214; zeznania świadka R. M. – A., e-protokół, k. 216, adnotacja – 00:23:55, k. 213v; zeznania pozwanej, e-protokół, k.276, adnotacja – 00:04:01, k. 273v; zeznania pozwanego, e-protokół, k. 276, adnotacja – 00:33:18, k. 174v)

Małżonkowie po ślubie zamieszkali u R. A., ciotki E. W. (1), a następnie najmowali mieszkania. Każde z małżonków pracowało zarobkowo - w przypadku E. W. (1) miała miejsce ciągłość zatrudnienia, powód bardzo często zmieniał pracę: od 2003 do 2005 roku pracował w wojsku, później wykonywał prace dekararskie oraz pracował dorywczo, a następnie jako magazynier. Małżonkowie osiągnęli zarobki na poziomie płacy minimalnej. Borykali się z problemami finansowymi. (zeznania świadka E. W., e-protokół, k. 216, adnotacja – 00:43:22, k.214; zeznania świadka R. M. – A., e-protokół, k. 216, adnotacja – 00:23:55, k. 213v; zeznania powoda, protokół rozprawy z dnia 8.06.2017 roku, k. 245)

W 2008 roku, po narodzinach córki, E. W. (3) pojechała się matką. Jesienią 2010 roku, przystając na propozycję pozwanej, małżonkowie wprowadzili się domu przy ul. (...) w A., znajdującym się w bliskim sąsiedztwie domu zajmowanego przez pozwanych. (zeznania świadka E. W., e-protokół, k. 216, adnotacja – 00:43:22, k.214-214v; zeznania pozwanej, e-protokół, k.276, adnotacja – 00:09:30, k. 273v; zeznania pozwanego, e-protokół, k. 276, adnotacja – 00:33:18, k. 174v)

Dom przy ul. (...) w A. był własnością D. i Z. O. i został wybudowany w 2009 roku. Środki na budowę i wykończenie domu pochodziły z kredytu hipotecznego pobranego przez pozwaną na kwotę 60'000 zł, pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży 60 - metrowego mieszkania (ok. 80'000 zł) oraz oszczędności pozwanych. Wylewki oraz prace wykończeniowe wykonywał głównie pozwany, przy pomocy szwagra. Szwagier pozwanej wykonywał również hydraulikę oraz instalację grzewczą. (zeznania pozwanej, e-protokół, k.276, adnotacja – 00:16:58, k. 274; zeznania pozwanego, e-protokół, k. 276, adnotacja – 00:33:18, k. 274v)

W momencie wprowadzenia się małżonków W., budynek był wyposażony w drzwi i okna, zakupione przez pozwanych. W gestii powoda i E. W. (1) było sfinansowanie hydrauliki, na co była żona powoda pobrała kredyt. Wprowadzając się do domu przy ul. (...), małżonkowie posiadali jedynie łóżko i kilka starych, używanych szafek. (zeznania świadka E. W., e-protokół, k. 216, adnotacja – 00:43:22, k.214-214v; zeznania pozwanej, e-protokół, k.276, adnotacja – 00:09:30, k. 273v; zeznania pozwanego, e-protokół, k. 276, adnotacja – 00:33:18, k. 274v)

W 2011 roku powód wyjechał do pracy do Holandii. Pieniądze na wyjazd za granicę ofiarowała zięciowi pozwana, w tajemnicy przed mężem. W momencie wyjazdu powoda, w domu przy ul. (...) był już wykończony jeden pokój, a nadto były zrobione tynki, hydraulika oraz światło. Nie było pieca. Łazienka i kuchnia były w stanie surowym. (zeznania pozwanej, e-protokół, k.276, adnotacja – 00:09:30, k. 273v, 00:22:57, k.274)

Pozwani zameldowali powoda w domu przy ul. (...) jedynie na pobyt czasowy – na okres 1 roku, od 7 czerwca 2011 roku do 7 czerwca 2012 roku, po to ażeby powód mógł skutecznie ubiegać się o miejsce zamieszkania dla siebie i rodziny w Holandii. (zeznania powoda, protokół rozprawy z dnia 8.06.2017 roku, k. 245; zeznania pozwanej, e-protokół, k.276, adnotacja – 00:04:01, k. 273v zeznania pozwanej, e-protokół, k.276, adnotacja – 00:09:30, k. 273v; zaświadczenie Burmistrza A. Ł., k.37)

Powód, w trakcie trwania małżeństwa z córką pozwanych, nie informując o tym żony, zaciągał szereg zobowiązań finansowych. Środki z kredytów i pożyczek były przez powoda przeznaczana na zaspokajanie potrzeb konsumpcyjnych oraz realizację hobby, jakim było uprawianie sportu – bieganie. E. W. (1) o pożyczkach męża dowiedziała się na krótko przed jego wyjazdem do pracy do Holandii. Powód poinstruował wówczas żonę, kiedy i w jaki sposób ma spłacać zaciągnięte przezeń zobowiązania. (zeznania świadka E. W., e-protokół, k. 216, adnotacja – 00:43:22, k.214v)

Zarobione w Holandii pieniądze – 1'000 euro (tj. ok. 4'000 zł), powód przekazywał żonie, ta zaś połowę tej kwoty zaznaczała na swoje bieżące utrzymanie i spłatę zobowiązań męża. Łącznie spłaciła w ten sposób 12'000 zł długu (po 1'000 zł miesięcznie przez 12 miesięcy). (zeznania świadka E. W., e-protokół, k. 216, adnotacja – 00:43:22, k.214v; zeznania pozwanej, e-protokół, k. 276, adnotacja – 00:15:29, k.273v)

W trakcie pobytu powoda w Holandii, w sprawie długów zięcia z pozwanymi kontaktowały się firmy windykacyjne. (zeznania pozwanego, e-protokół, k. 276, adnotacja – 00:38:00, k.274v)

W październiku 2011 roku, po powrocie z Holandii powód wyprowadził się z domu przy ul. (...) w A.. Następnie powód założył w Sądzie sprawę o rozwód. Rozwód małżonków W. został orzeczony w listopadzie 2014 roku. Wyrok uprawomocnił się we wrześniu 2015 roku. (zeznania świadka E. W., e-protokół, k. 216, adnotacja – 01:04:43, k.214v; wyrok SO w Łodzi z 13.11.2014 r., wydany w sprawie II C 7/12, k.34, wyrok SA w Łodzi z 25.09.2015 r., wydany w sprawie I ACa 530/15, k.35)

D. O. jest obecnie na emeryturze, ale w dalszym ciągu pracuje zarobkowo. Pozwany jest w chwili obecnej na rencie, jednakże pracuje dorywczo. (zeznania pozwanej, e-protokół, k.276, adnotacja – 00:16:58, k. 274)

Dokonując ustaleń faktycznych, Sąd oparł się na powołanych dowodach z dokumentów, które nie budzą wątpliwości co do ich zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy; zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków oraz stron.

Sąd pominął w swoich rozważaniach zeznania świadka E. D., z racji tego, iż wiedzę dotyczącą okoliczności związanych z przedmiotem niniejszego postępowania, świadek czerpała wyłącznie z relacji powoda. Sąd uznał, iż świadek nie posiada obiektywnego rozeznania w tym zakresie.

Sąd odmówił wiary zeznaniom powoda, w części dotyczącej wielkości zarobków osiągniętych przez niego w czasie trwania małżeństwa z pozwaną oraz czynionych przezeń nakładów na dom przy ul. (...), bowiem pozostają one w sprzeczności ze zgodnymi i logicznymi zeznaniami pozwanych oraz świadka E. W. (1). Osoby te w przeciwieństwie do powoda szczegółowo opisały zakres czynności przeprowadzanych na wskazanej nieruchomości, źródła pochodzenia środków na czynioną inwestycję, były w stanie określić chronologię poszczególnych zdarzeń związanych z budową oraz wykańczaniem domu, zgodnie wskazały jako osobę pomagającą w robotach – zięcia pozwanej, tj. męża świadka R. A.. Za niewiarygodne według Sądu należy uznać także twierdzenia powoda, co do tego, że aktywnie uczestniczył w czynnościach remontowo - wykończeniowych domu przy ul. (...), już od 2007 roku. Stanowisku temu przeczą ujawnione w sprawie okoliczności. Zgodnie z zeznaniami pozwanych oraz świadków: E. W. (1) oraz R. A., pozwani byli przeciwni małżeństwu córki, czego przejawem było zerwanie relacji z córką i zięciem na ponad 4 lata. Skoro małżonkowie nie utrzymywali kontaktu z pozwanymi aż do 2008 roku (w pierwszej kolejności E. W. (1) pojednała

się z matką, którą poprosiła o pomoc w opiece nad 8-miesięczną córką, pogodzenie z ojcem nastąpiło w późniejszym okresie), J. W., nie mógł w 2007 roku, swobodnie angażować się w budowę i wykańczanie domu teściów.

Sąd uznał również za niewiarygodne zeznania powoda, w których utrzymywał, iż zarobione w Holandii pieniądze przekazywał na rachunek bankowy pozwanej. Okoliczność ta pozostaje bowiem w sprzeczności z dokumentem, złożonym przez pozwaną na rozprawie w dniu 3 października 2017 roku (k.272) z którego wynika że na otwarty w dniu 26 lutego 2011 roku rachunek walutowy D. O., nie wpływały jakiegokolwiek środki finansowe od powoda.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje,

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Na gruncie niniejszej sprawy powód dochodził od pozwanych – D. i Z. O., ostatecznie kwoty 150'000 zł, tytułem zwrotu równowartości nakładów poniesionych przez powoda na nieruchomości pozwanych, położoną w A., przy ul. (...).

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Ta zasada materialno - prawna znajduje odzwierciedlenie w przepisie procesowym art. 232 k.p.c., który z kolei stanowi, iż strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Są to naczelné zasady postępowania dowodowego, które zawsze w postępowaniu sądowym obciążają stronę, która z danego faktu wywodzi dla siebie określone skutki prawne.

W przepisie art. 6 k.c. chodzi o fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a więc fakty prawotwórcze, czyli wykazujące istnienie prawa oraz fakty niweczące lub tamujące prawo. O tym co każda ze stron stosunku cywilnoprawnego ma udowodnić w sporze toczącym się przed sądem decydują przede wszystkim przedmiot sporu, prawo materialne regulujące określone stosunki prawne oraz prawo procesowe normujące zasady postępowania dowodowego.

Uwzględniając treść art. 6 k.c. stwierdzić należy, iż do osoby występującej z pozwem należy udowodnienie faktów pozytywnych, które stanowią podstawę powództwa, gdyż z faktów tych wywodzi ona swoje prawo. Do przeciwnika natomiast należy wykazanie okoliczności niweczących to prawo lub uniemożliwiających jego powstanie.

W ocenie Sądu, powód nie podolał powinności udowodnienia roszczenia zarówno co do zasady, jak i wysokości. Nie wykazał on bowiem jakie nakłady poczynił na nieruchomości pozwanych, ani w jakiej części partycypował w kosztach wyposażenia domu.

Występując z żądaniem powód wskazał, iż nakłady na dom teściów czynił już od 2007 roku, a zatem na trzy lata przed wprowadzeniem się małżonków W. do domu przy ul. (...). Polegać miały one na zakupie okien, drzwi, wykonaniu wylewki, ociepleniu podłóg, montażu instalacji wodno – kanalizacyjnej, wykonaniu elektryki, pokryciu kosztów wykonania tarasu oraz schodów wejściowych, a także balkonu na piętrze. Powód na tę okoliczność nie przedstawił jednakże jakichkolwiek dowodów, chociażby faktur, czy rachunków dokumentujących poczyniony wydatek. Nie wykazał również, ażeby we wskazanym okresie miał możliwości finansowe, pozwalające na poczynienie podobnych wydatków. Z zeznań świadków przesłuchanych w sprawie (zwłaszcza byłej żony powoda oraz jej ciotki, u której małżonkowie zamieszkiwali po ślubie) wynika, że od samego początku małżonkowie W. borykali się z problemami finansowymi (m.in. z powodu braku ciągłości zatrudnienia ze strony powoda), co bezpośrednio przekładało się na trudności ze znalezieniem stałego lokum i stało się przyczynkiem do tego, ażeby zamieszkali w domu pozwanych. Powód nie wykazał również, że pieniądze zarobione przez siebie w Holandii zostały w całości spożytkowane przez pozwaną. Z okoliczności sprawy nie wynika ażeby uzyskana pensja była przekazywana do rąk teściowej, przeczy temu wspomniany na wcześniejszym etapie wyводу dokument.

Wskazane przez powoda okoliczności na poparcie swego stanowiska, pozostają gołosłowne i nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym.

Na marginesie należy zauważyć, że oprócz tego, że roszczenie powoda jest nieudowodnione zarówno co do zasady, jak i wysokości – jest ono także przedawnione. Stosownie do art. 229 § 1 k.c. in fine roszczenia samoistnego posiadacza przeciwko właścicielowi o zwrot nakładów na rzecz, przedawniają się z upływem 1 roku od dnia wydania rzeczy. Pojęcie "zwrot rzeczy" użyte we wskazanym przepisie odnosi się do zwrotu całej rzeczy i oznacza odzyskanie przez właściciela władztwa nad całą rzeczą w każdy sposób. Na gruncie niniejszej sprawy „zwrot rzezy” należy wiązać z momentem wyprowadzenia się, opuszczenia przez powoda „na dobre” domu przy ul. (...), co miało miejsce pod koniec 2011 roku. Pozew w sprawie został wniesiony w listopadzie 2015 roku, a zatem przeszło 3 lata po upływie terminu przedawnienia.

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążania powoda obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na rzecz pozwanych, mając na względzie jego trudną sytuację materialną, w szczególności okoliczność posiadania szeregu nieregulowanych zobowiązań finansowych.

Z tych samych przyczyn, na podstawie art. 113 ust 4 u.k.s.c., Sąd odstąpił od obciążania J. W. pozostałą częścią opłaty sądowej od pozwu, tymczasowo poniesioną przez Skarb Państwa.